

Ekologická krize včera a dnes - Proč demonstrovali tehdy a proč demonstrují dnes?

- 1) Prohlédněte si [fotografie](#) a pokuste se odpovědět na otázku, proč lidé demonstrovali. Pomůže vám časová osa v prezentaci
- 2) Přečtete si výpovědi pamětníků a následně přiřaďte čísla 1-8 k výpovědím Bedřicha Moldana a Miroslavy Pěčkové podle tabulky níže. Pozor - některá čísla mohou patřit pod obojí výpovědi.

<p>Bedřich Moldan (* 15. srpna 1935 Praha) je český geochemik, ekolog, publicista a politik. Uznávaný odborník v oblasti životního prostředí. Po Sametové revoluci v roce 1989 působil i jako první československý (a český) ministr životního prostředí. Aktivně bojoval proti ničení přírody během komunistického režimu i po pádu komunismu.</p> <p><i>Konec 50. let a 60. léta byla dobou velkých staveb, kolektivizací vesnice, rozoráváním mezí. Jednoduše se ničilo, co se dalo. Že by se mohlo něco čistit? To vůbec. Komunisti venkov naprosto zničili. Dvojím způsobem. Vyhnali elity, které se tam už nikdy nevrátily a nevrátí. To je nevratné. Na druhé straně se na venkově děly hrozné věci. Meliorace, narovnávaní řek, kopání kanálů. Samozřejmě se stavěl těžký průmysl, bez jakéhokoliv čištění. Obrovské elektrárny, ocelárny, chemičky, které chrly nečistoty. Řeka Bílina hrála všemi barvami, až se stala toxická. Všechno se to stupňovalo.</i></p> <p>Miroslava Pěčková, (* 10. ledna 1942 Ostrava). Vyrůstala a celý život prožila ve čtvrti Radvanice. Otec byl automechanik. Matka prodavačka. V 50. letech sledovala v Ostravě budování Nové huti Klementa Gottwalda a extrémně špatný vliv jejího provozu na životní prostředí. Vystudovala pedagogický institut a dojížděla učit do Orlové na Karvinsku</p> <p><i>V Ostravě-Radvanicích jsme to zažívali hrozně. Protože co ty komíny chrly do ovzduší, to bylo strašné. Tatínek chodil brzy ráno do práce. Když jsem potom vyšla ven, viděla jsem v tom červeném a rezavém prachu jeho stopy. Jako když čerstvě nasněží. Pokud jsme otevřeli okno, museli jsme každý den zametat z parapetu červený škaredý prach. Zahradu jsme v té době vůbec nemohli využívat. Tráva byla tak znečištěná, že jsme ji ani nemohli pokosit. Museli jsme kosu věčně brousit, protože všude bylo samé železo. Když jste prošel vyšší trávou, měl jste do půl lýtek černo červené nohy. Boty zaprášené. Nemohli jsme na zahradě něco jen tak nechat. Byla tam jedna lavička. Tu jsme museli utřít, když jsme si chtěli sednout. A někdy se vůbec nedalo vyjít ven. Nedalo se tam dýchat.</i></p>	<p>Bedřich Moldán</p> <p><i>Byli jsme svědky ničivého tornáda na jižní Moravě, které za sebou zanechalo mrtvé a obrovské materiální škody. Lidé se ptají: Co bude dál? Může se něco takového brzy zase opakovat? Souvisí to s tím, že počasí u nás není, co bývalo? Teplota se často prudce mění ze dne na den, přibývá bouřek, prudkých lijáků nebo horkých vln. V nedávné minulosti jsme zažívali velké sucho (které rozhodně není dlouhodobě nijak zažehnáno) a ničivé povodně nejsou vzdálenou zkušeností. A to jsme v České republice, ve středu Evropy, a díky své poloze přece jen trochu uchráněni před největšími přírodními pohromami. Zprávy ze světa ukazují, že na mnoha místech je situace podstatně dramatičtější. Jak to bude v budoucnosti?</i></p> <p><i>Na mysl přijde pojem globální změna klimatu, o které slyšíme stále častěji. (...) Nejdůležitějším parametrem je pak průměrná teplota, Zemská atmosféra nás izoluje od chladu vesmírného prostoru a vytváří jakýsi pomyslný skleník, v němž celá příroda, my, celý svět trvale žijeme stamiliony let. V poslední době však roste obsah složek ovzduší tvořících pomyslné sklo skleníku a začíná nám být trochu moc teplo. Mohou za to především zvýšené emise některých látek (takzvaných skleníkových plynů, zvláště oxidu uhličitého CO2), které jsou spojeny s lidskou činností, zejména se spalováním fosilních paliv uhlí, ropy či zemního plynu. Právě ty vyvolávají globální změnu klimatu, o které se stále častěji hovoří.</i></p>
<p>A (doplň 1-8):</p>	<p>B (doplň 1-8):</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. období 1948-1989: období tzv. komunistického režimu v Československu 2. období po roce 1989: liberální demokracie a globální kapitalismus 3. vysoká prašnost způsobená těžkým průmyslem 4. lidská činnost způsobuje oteplování 	<ol style="list-style-type: none"> 5. lidé ničí přírodu 6. mnohostranné, složité a propojené problémy zasahující celou planetu 7. kdo, nebo co způsobilo tornádo 8. jednotlivé problémy se životním prostředím

- 3) Pomocí fotografií odpovězte na otázku "Proč demonstrovali lidé tehdy a proč demonstrují dnes?" [Porovnejte fotografie v prezentaci](#) a vyplňte tabulku níže.

Na co upozorňují nápisy v minulosti (1989)?	Na co upozorňují nápisy v současnosti? (2019)

Do následujících polí podtrhněte, na které problémy nápisy na transparentech a citace ze svědectví mluví.

	Mnohostranné (propojené - zasahují celou planetu), anebo jednotlivé problémy?	Před rokem 1989, anebo po roce 1989?
<i>Když jsem potom vyšla ven, viděla jsem v tom červeném a rezavém prachu jeho stopy.</i>	MNOHOSTRANNÉ PROBLÉMY JEDNOTLIVÉ PROBLÉMY	PŘED ROKEM 1989 PO ROCE 1989
<i>Na mysl přijde pojem globální změna klimatu, o které slyšíme stále častěji.</i>	MNOHOSTRANNÉ PROBLÉMY JEDNOTLIVÉ PROBLÉMY	PŘED ROKEM 1989 PO ROCE 1989
Mahuleno, v Děčině je nahuleno	MNOHOSTRANNÉ PROBLÉMY JEDNOTLIVÉ PROBLÉMY	PŘED ROKEM 1989 PO ROCE 1989
Bez kyslíku umírá nejen příroda, ale i lidský mozek.	MNOHOSTRANNÉ PROBLÉMY JEDNOTLIVÉ PROBLÉMY	PŘED ROKEM 1989 PO ROCE 1989
Nebud' lhostejný a sobecký vůči planetě. Více planet nemáme. There is NO PLANET B.	MNOHOSTRANNÉ PROBLÉMY JEDNOTLIVÉ PROBLÉMY	PŘED ROKEM 1989 PO ROCE 1989
<i>Na druhé straně se na venkově děly hrozné věci. Meliorace, narovnávaní řek, kopání kanálů.</i>	MNOHOSTRANNÉ PROBLÉMY JEDNOTLIVÉ PROBLÉMY	PŘED ROKEM 1989 PO ROCE 1989

Nyní si představ, že bys šel na demonstraci buď v roce 1989, anebo v roce 2019. Zkus vytvořit vlastní heslo na transparent.

Vybral jsem si rok (zakroužkuj)	1989	2019
Můj transparent: <ul style="list-style-type: none"> - nesmíš kopírovat z obrázků - transparent se musí týkat vztahu člověka a životního prostředí - heslo musí reálně odpovídat buď roku 		

1989, anebo roku 2019	
-----------------------	--